

Conform Comisiei Europene, produsul intern brut al României va crește cu 3,2% în anul 2023, o revizuire în sens ascendent (față de 2,5%: previziunile economice din iarna anului 2023).

RAPORT LUNAR

de monitorizare a tendințelor pe piețele financiare nebancare

- În martie și aprilie 2023, contagiunea dintre piețele bursiere analizate (Austria, Polonia, Ungaria și Bulgaria) a crescut brusc ca urmare a intensificării riscurilor la adresa stabilității financiare, în special în sectorul bancar.
- La finalul lunii aprilie 2023, valoarea activelor fondurilor de pensii administrate privat a atins nivelul de aprx. 105,20 miliarde lei, în creștere cu 18,98% comparativ cu aceeași dată a anului anterior.

Riscul macroeconomic pe plan extern și local: Evoluții macroeconomice curente

Conform previziunilor economice din primăvara anului 2023, **Comisia Europeană** estimează o creștere economică de 1,1% în zona euro, o revizuire în creștere (+0,2 pp) față de prognoza anterioară, respectiv de 1% în UE în anul 2023. **Conform Comisiei Europene**, produsul intern brut al României va crește cu 3,2% în anul 2023, o revizuire în sens ascendent (față de 2,5%: previziunile economice din iarna anului 2023).

Potrivit estimărilor semnal publicate de Eurostat, în trimestrul I 2023, **PIB-ul ajustat sezonier** a crescut cu 0,1% în zona euro și cu 0,2% în UE comparativ cu trimestrul anterior. Comparativ cu același trimestru al anului precedent, în trimestrul I 2023, PIB-ul ajustat sezonier a crescut cu 1,3% în zona euro și cu 1,2% în UE, după ce în trimestrul precedent a înregistrat o creștere de 1,8% în zona euro și de 1,7% în UE.

Conform estimărilor semnal publicate de INS, **pe plan local, produsul intern brut** a crescut cu 0,1% (în termeni reali) în trimestrul I 2023 comparativ cu trimestrul IV 2022. Față de trimestrul I 2022, în trimestrul I 2023, produsul intern brut al României a înregistrat o creștere cu 2,3% pe seria brută și cu 2,8% pe seria ajustată sezonier.

Comisia Națională de Strategie și Prognoză a menținut prognoza economică privind creșterea produsului intern brut pentru anul 2023, la 2,8% conform prognozei de primăvară 2023 a CNSP.

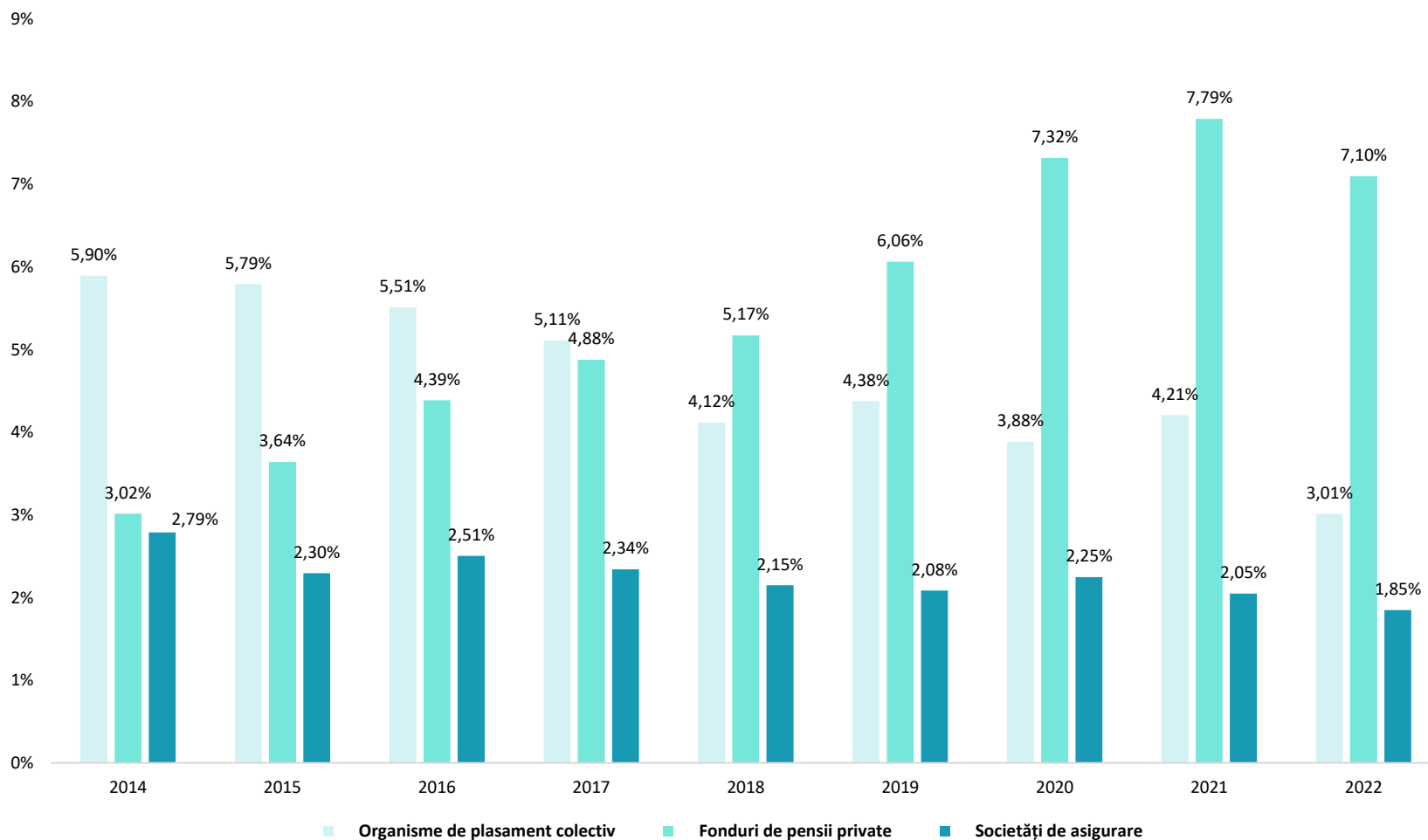
Evoluția PIB (%) și a prognozei PIB (%) în perioada 2021 - 2024

Regiune/ țară	2021	T1 2022	T2 2022	T3 2022	T4 2022	2022	T1 2023	Comisia Europeană		FMI	
								2023f	2024f	2023f	2024f
Zona euro	5,4	5,5	4,4	2,5	1,8	3,5	1,3	1,1	1,6	0,8	1,4
Germania	2,6	3,8	1,7	1,4	0,8	1,8	-0,1	0,2	1,4	-0,1	1,1
Bulgaria	7,6	5,1	4,6	3,2	2,3	3,4		1,5	2,4	1,4	3,5
Ungaria	7,2	7,9	6,1	3,8	0,9	4,6		0,5	2,8	0,5	3,2
Polonia	6,9	10,7	5,9	4,8	0,6	5,1		0,7	2,7	0,3	2,4
România	5,8	4,9	3,8	3,9	4,3	4,7	2,8	3,2	3,5	2,4	3,7

Sursa: Eurostat, serii ajustate sezonier, modificare față de aceeași perioadă a anului anterior, prognoza de primăvară a CE 2023, World Economic Outlook – aprilie 2023, FMI

Dimensiunea sectorului financiar nebanca

Activele piețelor financiare nebanca din România (% PIB)

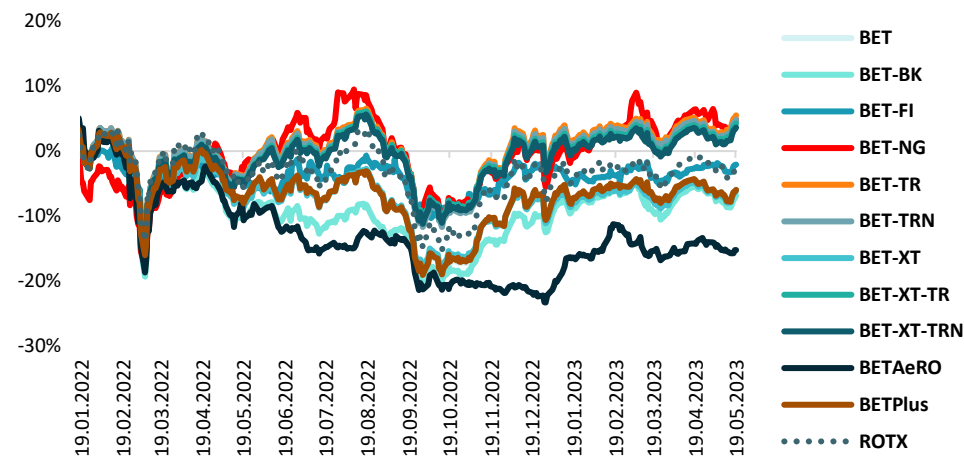
Sursă: BNR, INS, ASF

Evenimente importante și tendințe pe piața financiară din România

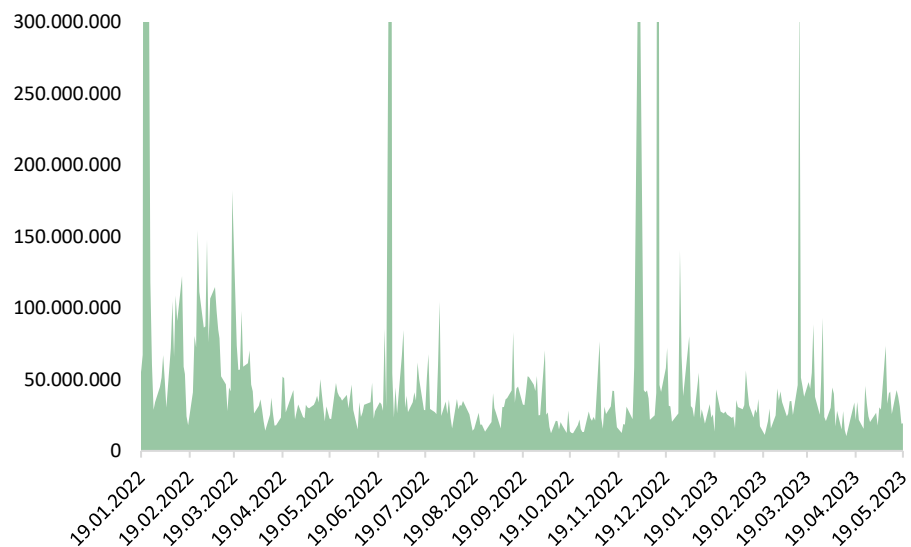
Evoluția indicilor bursieri în 2023 (30.12.2022 = 100)

Data	BET	BET-BK	BET-FI	BET-NG
	5,37%	6,34%	1,58%	10,36%
	BET-TR	BET-TRN	BET-XT	BET-XT-TR
19.05.2023	7,51%	7,33%	5,26%	7,03%
	BET-XT-TRN	BETAeRO	BETPlus	ROTX
	6,88%	8,96%	4,74%	5,33%

Evoluția indicilor bursieri locali

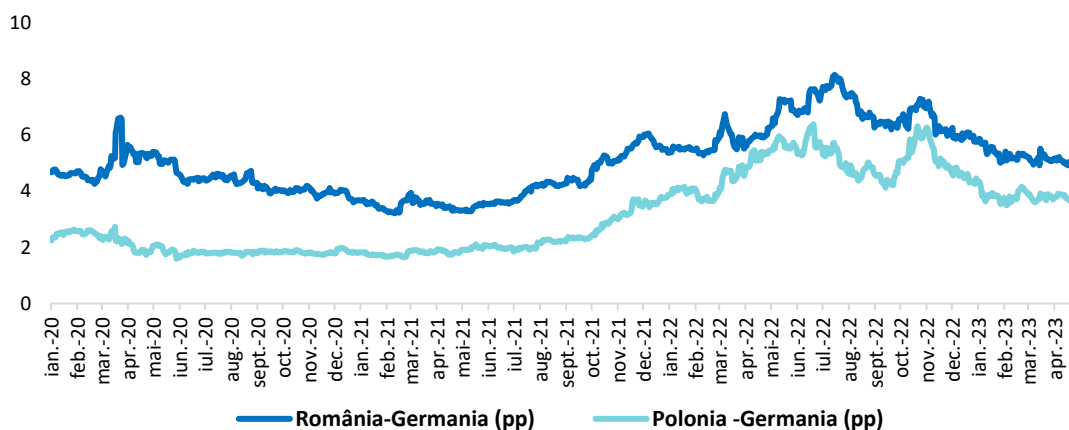
Valoarea de tranzacționare a acțiunilor la BVB (RON)

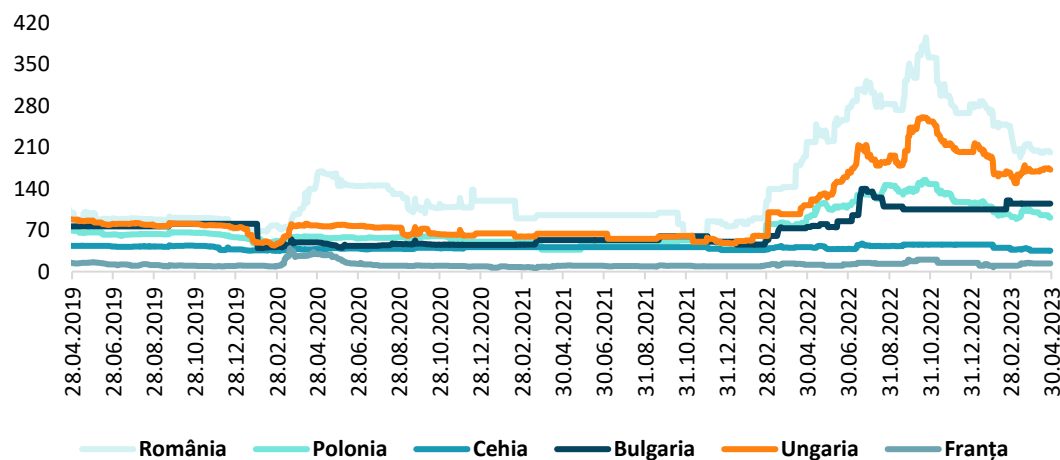
Sursa: BVB; calcule ASF

Riscul macroeconomic în România: poziția externă și percepția asupra riscului suveran

Spread-ul dintre obligațiunile suverane ale României (10 ani, LC)

Evoluția cotațiilor CDS pentru obligațiuni suverane în regiunea ECE (5 ani, USD)

Sursa: Refinitiv

Spread-ul dintre obligațiunile suverane ale României pe 10 ani denuminate în euro și cele similare ale Germaniei a scăzut ușor în luna aprilie 2023 comparativ cu luna martie, situându-se sub valorile înregistrate pe parcursul anului 2022. Scăderea spread-ului poate fi interpretată ca o redresare a încrederii investitorilor în ratingul de țară al României.

La finalul lunii aprilie 2023, cotațiile CDS ale României s-au situat la o valoare de 201 bp, în scădere comparativ cu finele lunii martie 2023 (208 bp).

Riscul de piață: Evoluția indicilor de acțiuni

Randamentele burselor de acțiuni

Indici internaționali	1 lună	3 luni	6 luni
EA (EUROSTOXX)	0,89%	3,02%	17,21%
FR (CAC 40)	2,31%	5,78%	19,54%
DE (DAX)	1,88%	5,25%	20,13%
IT (FTSE MIB)	-0,13%	1,80%	19,54%
GR (ASE)	2,89%	6,09%	24,12%
IE (ISEQ)	1,09%	6,63%	20,82%
ES (IBEX)	0,09%	2,29%	16,14%
UK (FTSE 100)	3,13%	1,27%	10,94%
US (DJIA)	2,48%	0,04%	4,17%
IN (NIFTY 50)	4,06%	2,28%	0,29%
SHG (SSEA)	1,55%	2,08%	14,88%
JPN (N225)	2,91%	5,60%	4,60%

Indici BVB	1 lună	3 luni	6 luni
BET	1,29%	1,06%	13,56%
BET-BK	2,43%	1,33%	15,19%
BET-FI	1,28%	2,41%	6,96%
BET-NG	2,22%	4,00%	13,51%
BET-TR	1,29%	1,07%	13,60%
BET-TRN	1,29%	1,07%	13,60%
BET-XT	1,51%	1,17%	12,12%
BET-XT-TR	1,51%	1,19%	12,18%
BET-XT-TRN	1,51%	1,19%	12,18%
BETAeRO	2,47%	3,07%	8,17%
BETPlus	1,10%	0,83%	13,17%
ROTX	2,21%	1,75%	13,10%

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

Notă: 1 lună=28.04.2023 vs. 31.03.2023; 3 luni=28.04.2023 vs. 31.01.2023; 6 luni=28.04.2023 vs. 31.10.2022

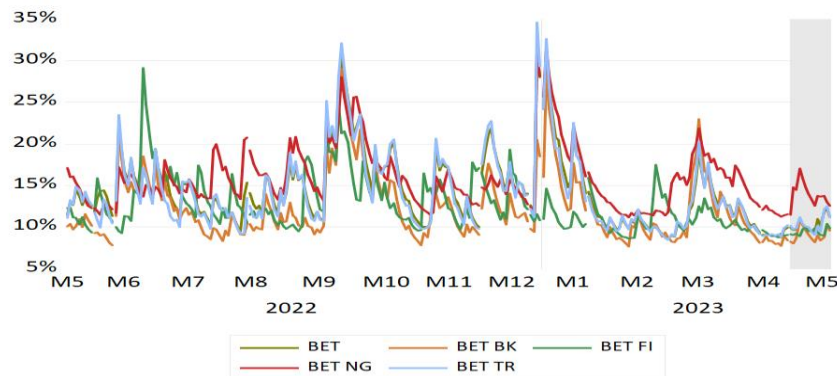
Indicii europeni analizați au înregistrat evoluții pozitive (1 lună), cu excepția indicelui FTSE MIB (IT: -0,13%). Cea mai semnificativă creștere a fost înregistrată de indicele FTSE 100 (UK: +3,13%), urmat de indicele ASE (GR: +2,89%).

Principalii indici americani și asiatici au prezentat evoluții pozitive (1 lună). Creșterile înregistrate au fost cuprinse între +1,55% (indicele SSEA) și +4,06% (indicele NIFTY 50).

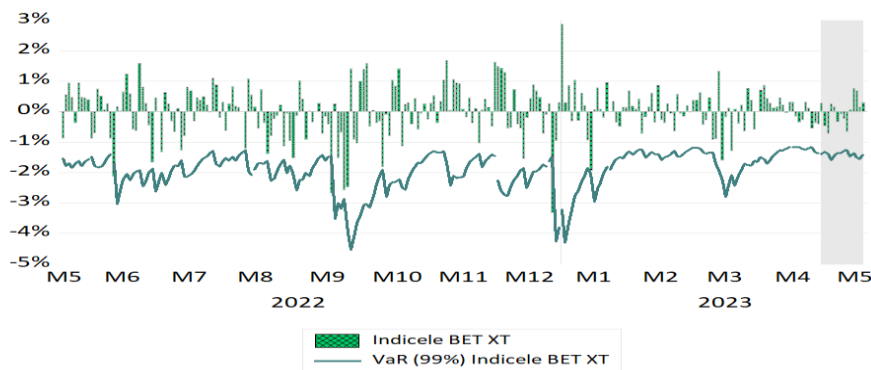
Indicii bursei BVB au prezentat evoluții pozitive (1 lună). Creșterile înregistrate au fost cuprinse între 1,10% (indicele BETPlus) și 2,47% (indicele BETAeRO).

Riscul de piață: Evoluția indicilor de acțiuni

Volatilitatea indicilor bursieri locali - GARCH (1,1)

Indicele BET-XT vs Valoarea la Risc (99%) a indicelui BET-XT

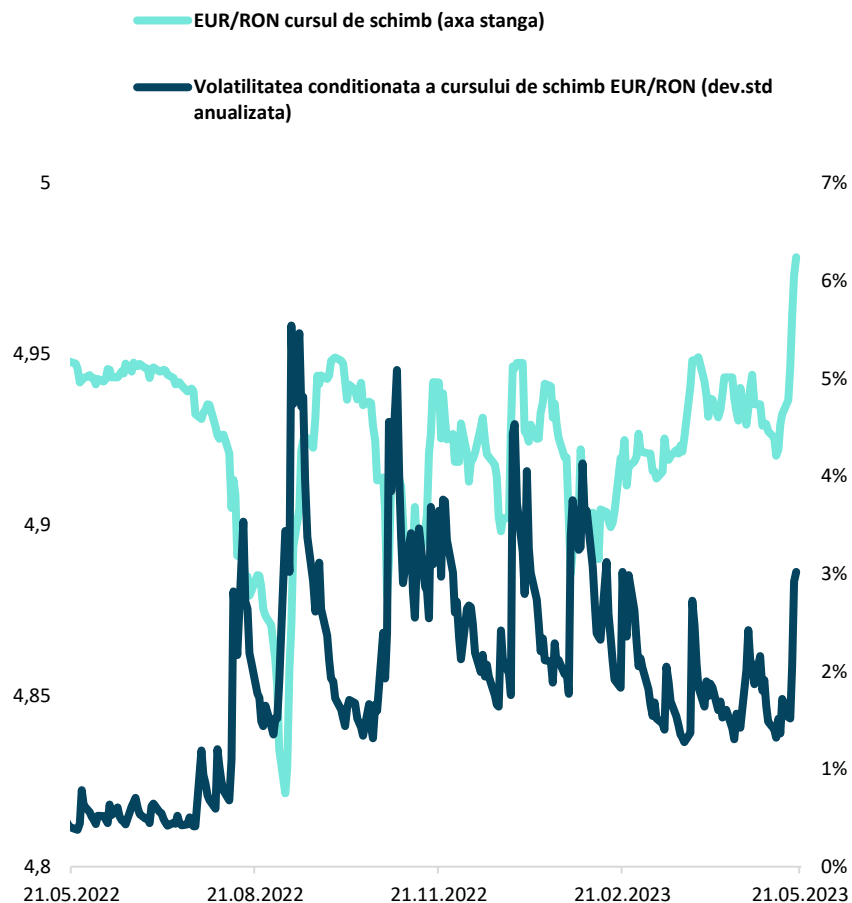
Sursa: BVB, prelucrare ASF

Volatilitățile specifice unei selecții de indici aparținând Bursei de Valori București generate cu ajutorul modelului GARCH (1,1) au manifestat pe parcursul lunii mai o tendință ascendentă, în special în prima săptămână.

În graficul alăturat este prezentată dinamica indicelui BET-XT împreună cu evoluția valorii la risc pentru un nivel de semnificație de 1% (VaR la 99%), calculată sub ipoteza distribuției normale. Estimările realizate pentru luna mai indică o evoluție a statisticii VaR ce gravitează în intervalul 1,2 – 1,5%.

Riscul de piață: volatilitatea cursului de schimb EUR RON

Cursul de schimb EUR/RON vs volatilitate

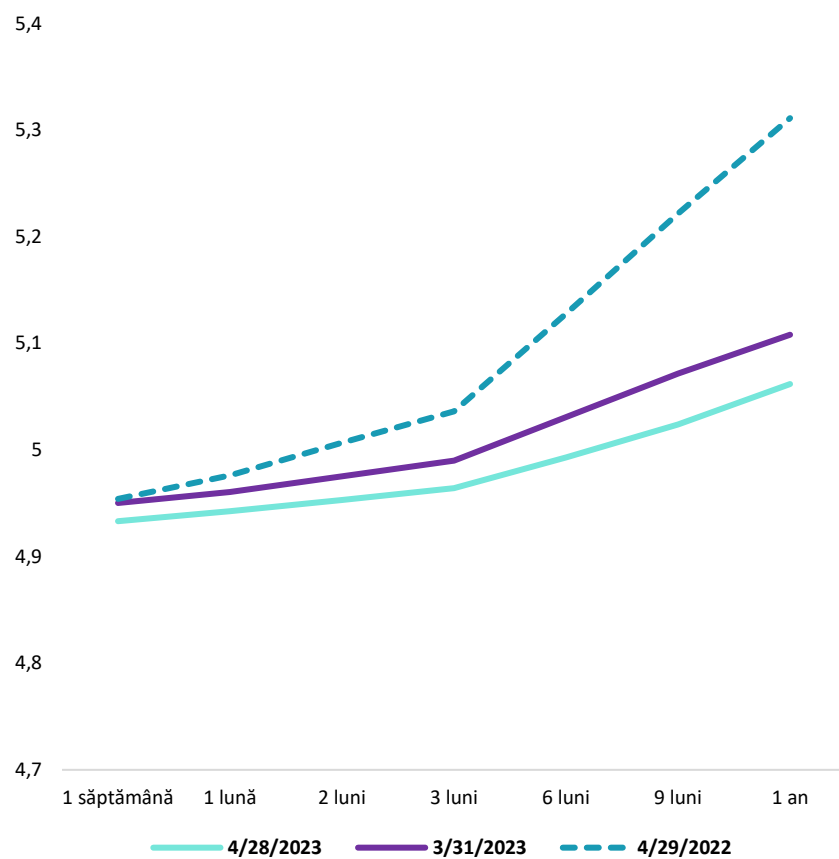

În februarie și martie 2023, volatilitatea cursului de schimb EUR/RON a oscilat între 2-3%, iar cursul de schimb s-a situat aproape de nivelul de 4,94 EUR/RON. În luna mai 2023, cursul de schimb s-a depreciat ușor pe fondul diferențialului de inflație dintre România și zona euro.

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

Riscul de piață: structura la termen a ratei forward EURRON

Structura la termen a ratei forward EURRON

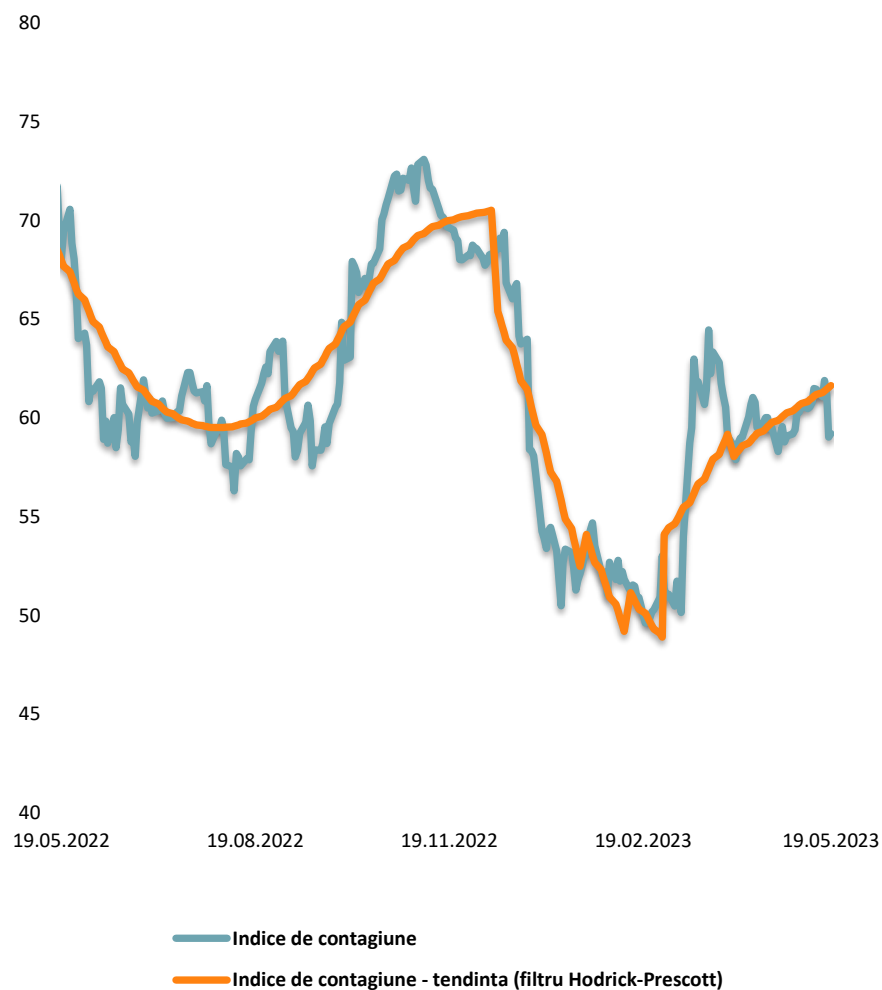

Structura la termen a ratei forward pentru cursul de schimb EURRON cu scadențe între o săptămână și 12 luni indică așteptările pieței. Există așteptări de depreciere a cursului de schimb EURRON pentru toate maturitățile comparativ cu luna anterioară.

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

Riscul de piață: Indice de contagiune în randamente

Indice de contagiune în randamente

Sursa: Refinitiv, calcule ASF

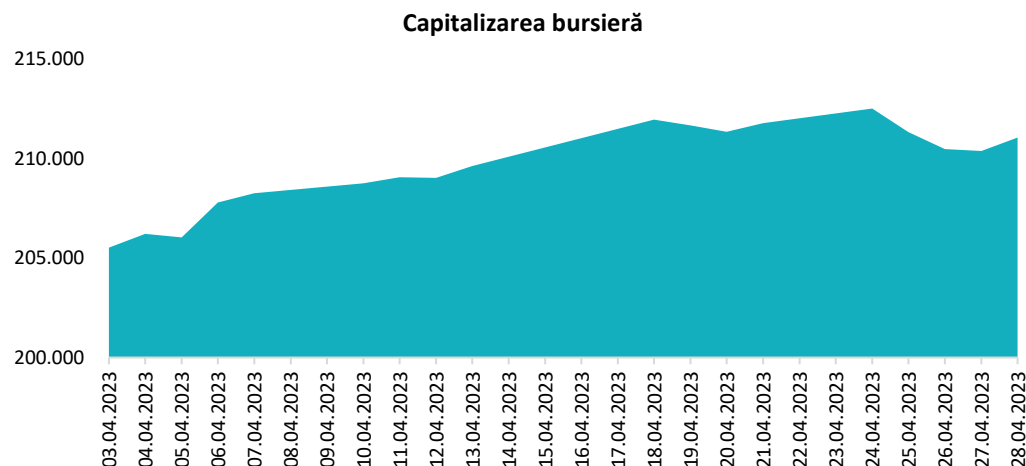
Indicele de contagiune măsoară contribuția marginală a piețelor externe de capital la bursa românească. Piața de capital din România este sensibilă la aceiași factori de risc regionali care influențează randamentele burselor din Austria, Polonia, Ungaria și Bulgaria. Există o legătură puternică între efectul de contagiune și randamentul companiilor, deoarece creșterea contagiunii are tendința de a diminua randamentul companiilor listate la Bursa de Valori București. **Bursa de Valori București, dar și principalele piețe de capital europene au înregistrat creșteri în primul trimestru din 2023.**

În martie și aprilie 2023, contagiunea dintre piețele bursiere analizate a crescut brusc ca urmare a intensificării riscurilor la adresa stabilității financiare, în special în sectorul bancar.

Indicatori privind lichiditatea la BVB

Capitalizarea bursieră a înregistrat o creștere de 7% la finalul lunii aprilie 2023 comparativ cu finalul anului 2022.

În luna aprilie 2023, primele 3 companii tranzacționate la BVB au fost: Fondul Proprietatea (FP) cu o pondere de 23,65% din valoarea totală tranzacționată în perioada respectivă, Banca Transilvania (TLV: 22,08%) și OMV Petrom (SNP: 13,62%).

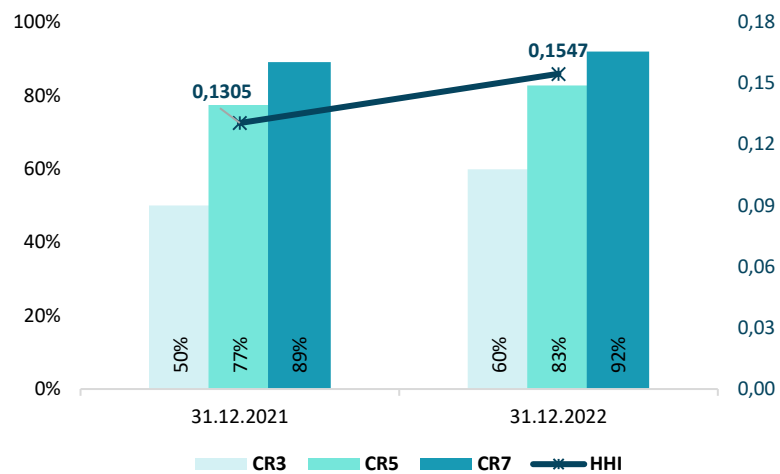
Cele mai tranzacționate companii la BVB în aprilie 2023 (segment principal)

Simbol	Piață principală		Deal		Total	
	Valoare (RON)	%	Valoare (RON)	%	Valoare (RON)	%
FP	107.494.676.74	24,52%		0,00%	107.494.677	23,65%
TLV	91.496.163.07	20,87%	8.853.684	56,18%	100.349.847	22,08%
SNP	61.876.880.85	14,11%		0,00%	61.876.881	13,62%
SNG	24.816.686.40	5,66%		0,00%	24.816.686	5,46%
TGN	20.476.110.50	4,67%		0,00%	20.476.111	4,51%
BRD	16.889.477.68	3,85%	1.280.000	8,12%	18.169.478	4,00%
SNN	16.239.845.90	3,70%		0,00%	16.239.846	3,57%
M	10.582.257.48	2,41%		0,00%	10.582.257	2,33%
EL	10.415.753.62	2,38%		0,00%	10.415.754	2,29%
TRP	10.406.517.32	2,37%		0,00%	10.406.517	2,29%
ONE	9.333.951.44	2,13%		0,00%	9.333.951	2,05%
DIGI	4.372.752.60	1,00%	3.500.000	22,21%	7.872.753	1,73%
WINE	5.660.474.14	1,29%		0,00%	5.660.474	1,25%
TTS	5.238.544.00	1,19%		0,00%	5.238.544	1,15%
TEL	4.497.510.30	1,03%		0,00%	4.497.510	0,99%
Top 15 Total					90,97%	

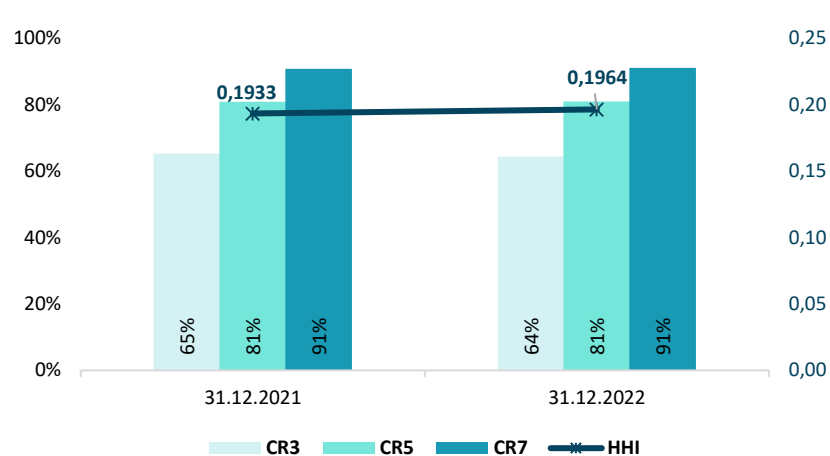
Sursa: BNR, BVB, ASF

Riscul de concentrare

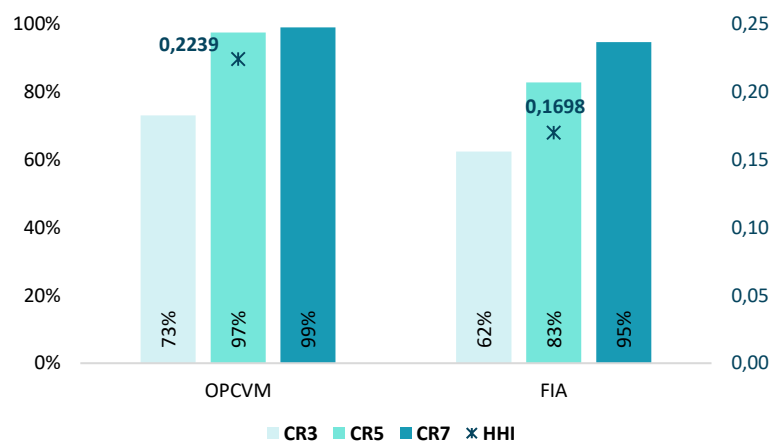
Gradul de concentrare a societăților de asigurări generale
(în funcție de valoarea PBS la 31 decembrie 2022)

Gradul de concentrare a societăților de asigurări de viață
(în funcție de valoarea PBS la 31 decembrie 2022)

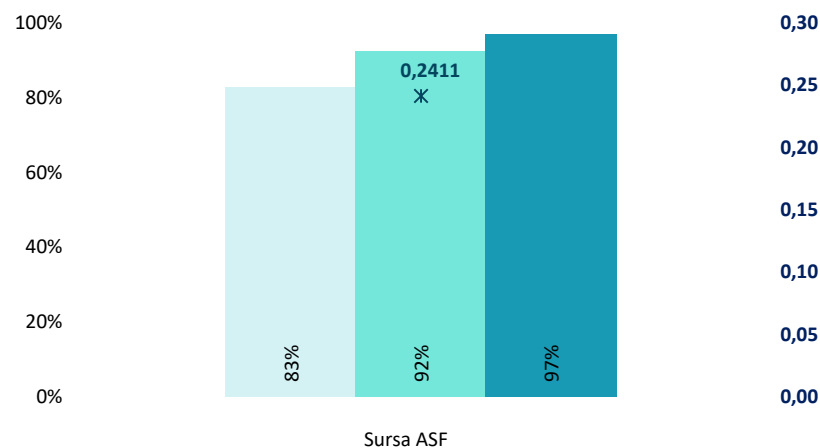

Gradul de concentrare a fondurilor de investiții din România
(în funcție de valoarea activelor nete – 31 decembrie 2022)

Sursa ASF

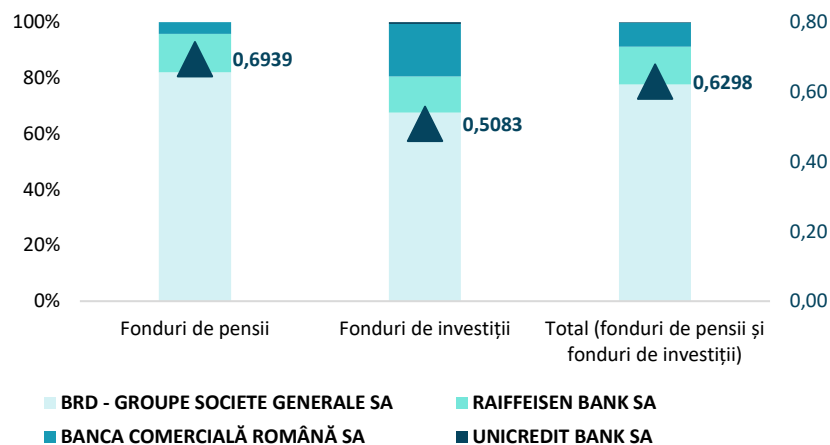
Gradul de concentrare a intermediarilor la BVB
(în funcție de valoarea tranzacțiilor în aprilie 2023 - Segmentul principal și MTS, toate instrumentele spot și futures)

Sursa ASF

Riscul de concentrare

Gradul de concentrare a depozitarilor pentru fondurile de pensii private și fondurile de investiții (în funcție de valoarea activelor totale la 31/12/2022)

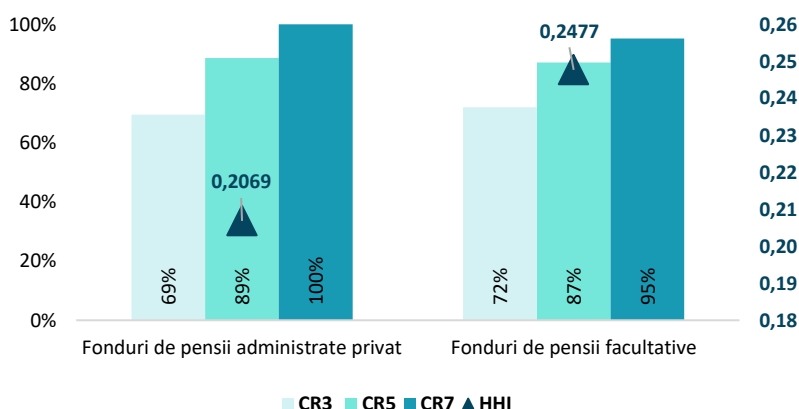

Conform principalilor indicatori folosiți de Consiliul Concurenței, riscul de concentrare pe piața asigurărilor generale este de nivel mediu, în timp ce gradul de concentrare a pieței asigurărilor de viață este încă ridicat. Situația este similară în cazul pieței fondurilor de pensii private (Pilonul II și Pilonul III), dar explicabilă prin motive obiective legate de mecanismul lor de funcționare și starea actuală a pieței.

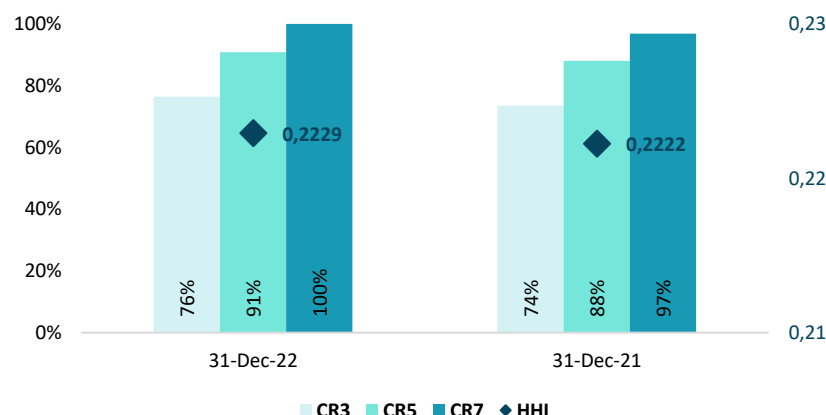
Pe piața de capital, gradul de concentrare este mediu spre ridicat în cazul administratorilor fondurilor de investiții, dar și în cazul intermediarilor de la BVB, ca urmare a faptului că principalii participanți cumulează o pondere semnificativă din valoarea totală a activelor, respectiv din valoarea totală tranzacționată.

Gradul de concentrare este ridicat pentru piața RCA, precum și pentru depozitarii fondurilor de pensii private (Pilonul II și Pilonul III) și a fondurilor de investiții.

Gradul de concentrare a fondurilor de pensii private (în funcție de valoarea totală a activelor la 28/04/2023)

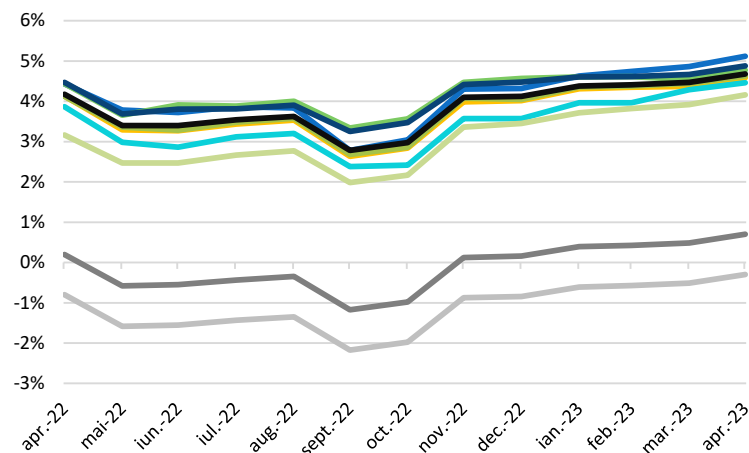

Gradul de concentrare pe piața RCA (după volumul de PBS)

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private obligatorii: Pilon II

Rata de rentabilitate a fondurilor de pensii administrate privat

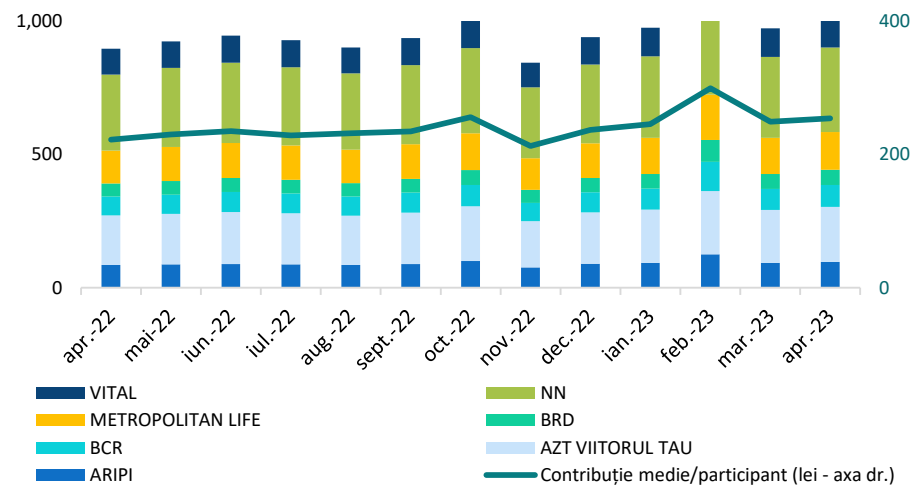

Active totale, numărul de participanți și rata de rentabilitate

30-apr.-23

FPAP	Active totale (lei)	Nr. participanți	Rata de rentabilitate anualizată
ARIPI	9,530,595,717	853,703	5.1177%
AZT VIITORUL TAU	22,172,737,872	1,670,851	4.5839%
BCR	7,460,878,629	758,379	4.4606%
BRD	4,475,223,522	545,064	4.1594%
METROPOLITAN LIFE	14,854,317,271	1,109,547	4.7754%
NN	35,999,157,110	2,097,218	4.6281%
VITAL	10,709,598,376	1,018,669	4.8782%
Total	105,202,508,497	8,053,431	

Evoluția contribuțiilor brute (milioane de lei)

Sursa: ASF

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private obligatorii: Pilon II

Structura activelor fondurilor de pensii administrate privat

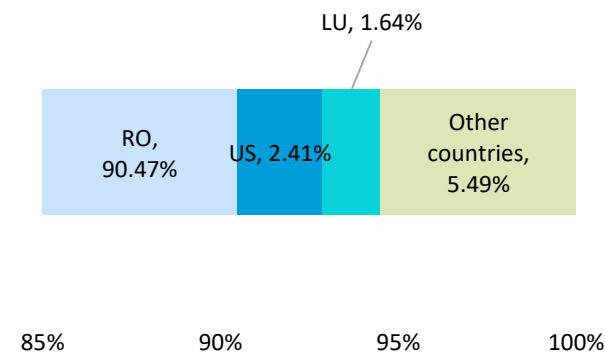
30-apr.-23

Instrumente financiare	Valoare (RON)	Pondere în total active
Titluri de stat	66,305,490,397	63.0%
Acțiuni	22,277,311,976	21.2%
Obligațiuni corporative	7,030,642,434	6.7%
Depozite	4,951,019,316	4.7%
Fonduri de investiții	2,938,077,088	2.8%
Obligațiuni supranaționale	1,233,335,716	1.2%
Obligațiuni municipale	350,828,661	0.3%
Fonduri de mărfuri și metale prețioase	93,422,521	0.1%
Acțiuni și fonduri de private equity	71,649,919	0.1%
Instrumente derivate	10,642,342	0.0%
Alte sume	(59,911,873)	-0.1%
Total	105,202,508,497	100.0%

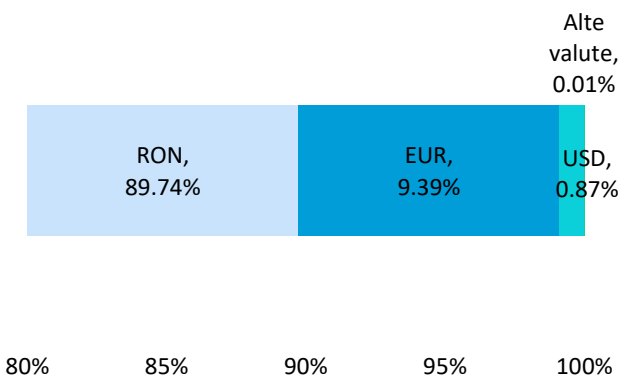
La finalul lunii aprilie 2023, valoarea activelor fondurilor de pensii administrate privat a atins nivelul de aprx. 105,20 miliarde lei, în creștere cu 18,98% comparativ cu aceeași dată a anului anterior.

Investițiile fondurilor de pensii administrate privat s-au realizat într-un procent de 90% în active românești, majoritatea fiind denuminate în lei. O mare parte a instrumentelor românești sunt reprezentate de titluri de stat sau acțiuni listate la BVB.

Expunerea pe țări a activelor fondurilor din Pilonul II

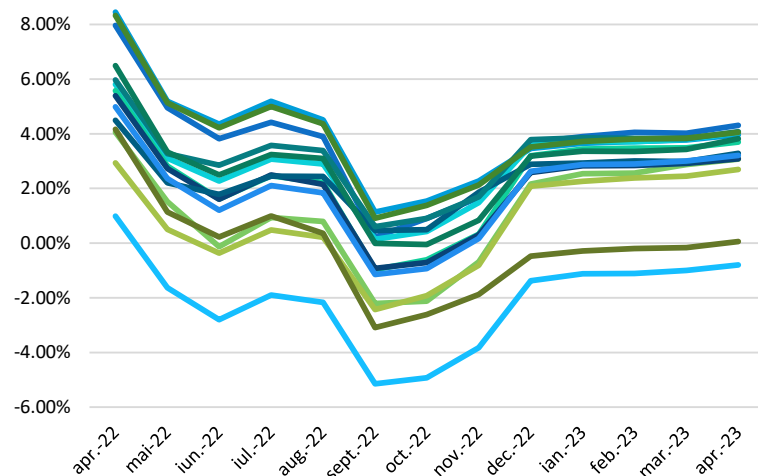

Expunerea valutară a activelor fondurilor din Pilonul II

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private facultative: Pilon III

Rata de rentabilitate a fondurilor de pensii facultative

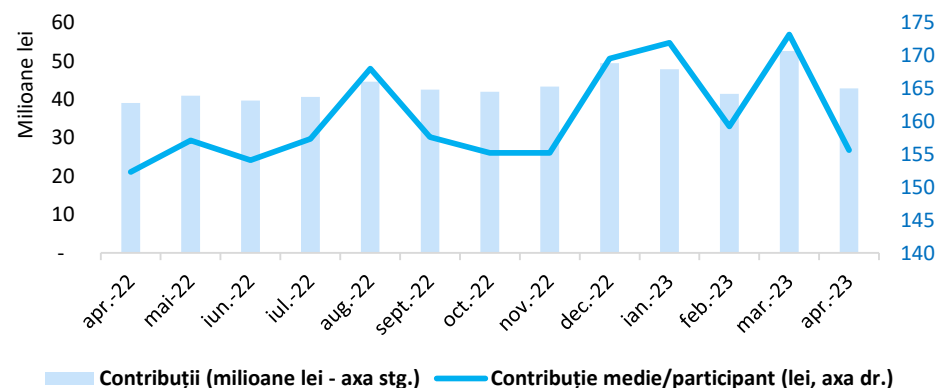

Active totale, numărul de participanți și rata de rentabilitate

30-apr.-23

Fonduri de pensii facultative	Active totale (lei)	Nr. participanți	Rata de rentabilitate anualizată
AEGON ESENTIAL	12,837,019	4,039	4.3068%
AZT MODERATO	392,159,200	48,481	3.9677%
AZT VIVACE	137,936,994	21,702	4.0384%
BCR PLUS	647,600,642	146,711	3.6972%
BRD MEDIO	202,139,935	38,020	3.0692%
GENERALI STABIL	37,709,339	5,610	2.6947%
NN ACTIV	476,468,415	67,837	3.0895%
NN OPTIM	1,711,763,371	240,999	3.2804%
PENSIA MEA	170,797,165	40,609	4.0711%
RAIFFEISEN ACUMULARE	149,793,146	37,950	3.8189%
Total	3,939,205,228	651,958	

Evoluția contribuțiilor brute

Evoluții specifice în sectorul fondurilor de pensii private facultative: Pilon III

Structura activelor fondurilor de pensii facultative

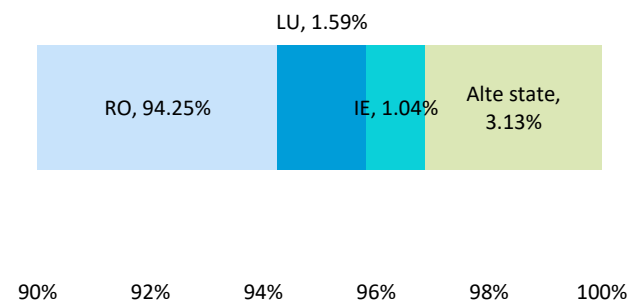
30-apr.-23

Instrumente financiare	Valoare (RON)	Pondere în total active
Titluri de stat	2,551,881,798	64.8%
Acțiuni	929,044,855	23.6%
Obligațiuni corporative	161,266,332	4.1%
Depozite	146,781,392	3.7%
Fonduri de investiții	86,937,058	2.2%
Obligațiuni municipale	30,550,363	0.8%
Obligațiuni supranaționale	22,952,172	0.6%
Fonduri de mărfuri și metale prețioase	8,472,099	0.2%
Acțiuni și fonduri de private equity	7,929,492	0.2%
Instrumente derivate	1,289,705	0.0%
Alte sume	(7,900,038)	-0.2%
Total	3,939,205,228	100.0%

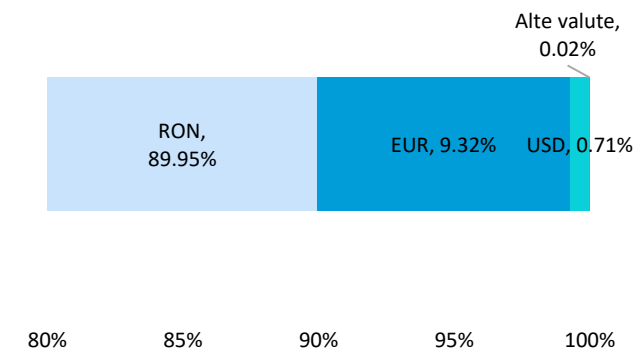
Valoarea activelor fondurilor de pensii facultative a înregistrat un nivel de 3,94 miliarde lei la finalul lunii aprilie 2023, având o creștere anuală de 17,35%, raportat la aprilie 2022.

Cele mai multe investiții au fost efectuate local (94%), majoritatea fiind denuminate în lei (90%).

Expunerea pe țări a activelor fondurilor din Pilonul III

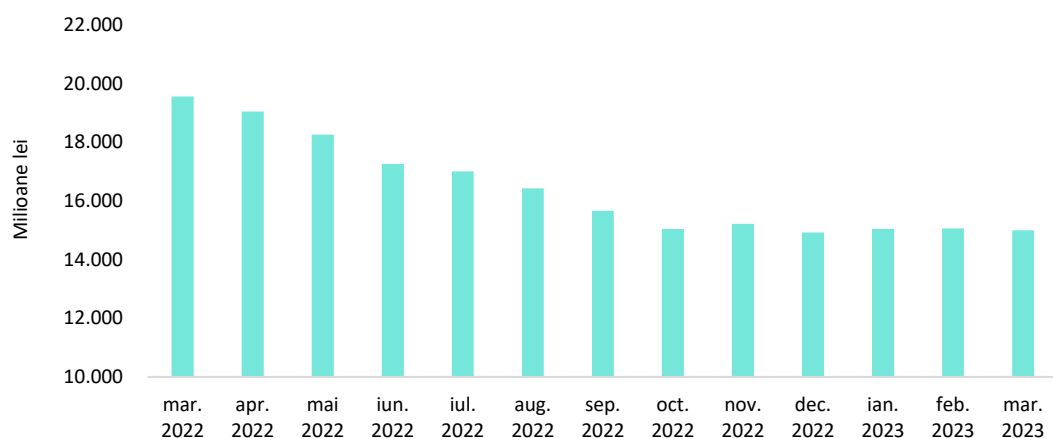
Expunerea valutară a activelor fondurilor din Pilonul III

Evoluția fondurilor de investiții autorizate în România

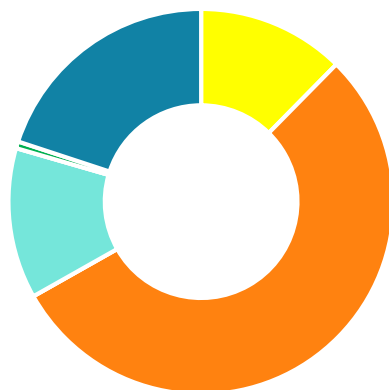
Evoluția activelor nete în perioada martie 2022 – martie 2023 -

Fonduri deschise de investiții

Conform datelor publicate de AAF, activele nete ale fondurilor deschise (locale) de investiții s-au situat la o valoare de aproximativ 15 miliarde lei în luna martie 2023, în ușoară scădere față de nivelul înregistrat în februarie 2023 (15,06 miliarde lei).

Cota de piață a FDI locale pe categorii de fonduri (martie 2023)

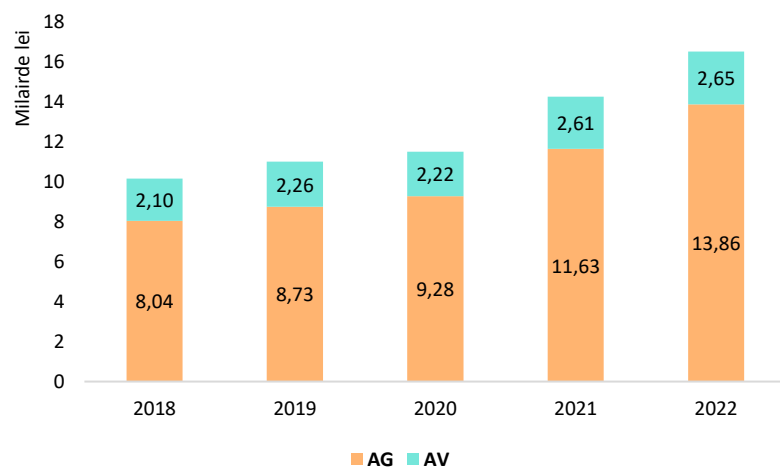
În luna martie 2023, fondurile deschise de obligațiuni și instrumente cu venit fix dețineau cea mai mare pondere în total active nete aferente fondurilor deschise de investiții (circa 54%), iar categoria “alte fonduri” deținea o cotă de piață de aproximativ 20%.

■ Multi-Active ■ Obligațiuni și instrumente cu venit fix ■ Acțiuni ■ Randament Absolut ■ Alte Fonduri

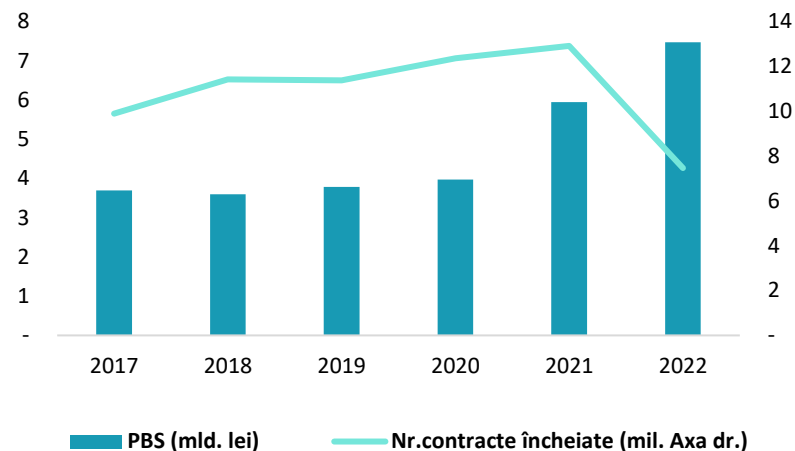
Sursa: AAF

Evoluția societăților de asigurare autorizate în România

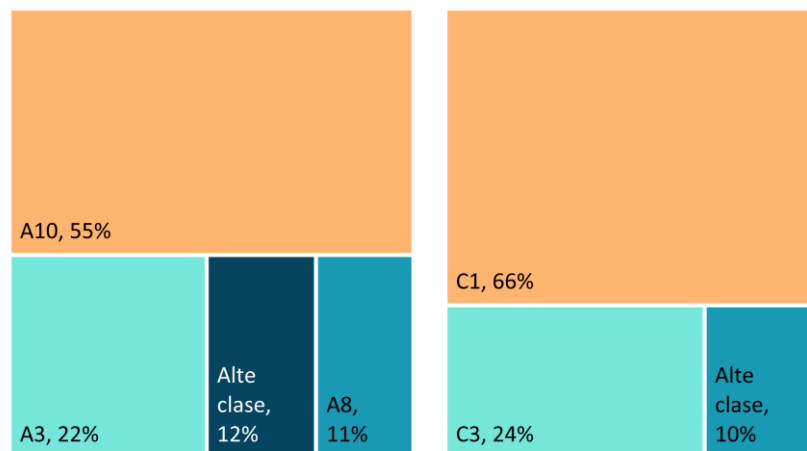
Evoluția primelor brute subscrise (PBS, mld. lei)

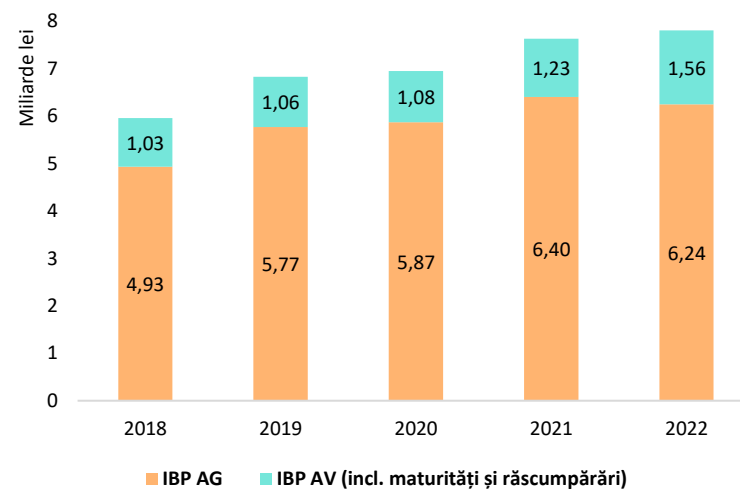
Evoluția primelor brute subscrise pe piața RCA (mld. lei)

Ponderea PBS pe clase de asigurare (AG stânga, AV dreapta)

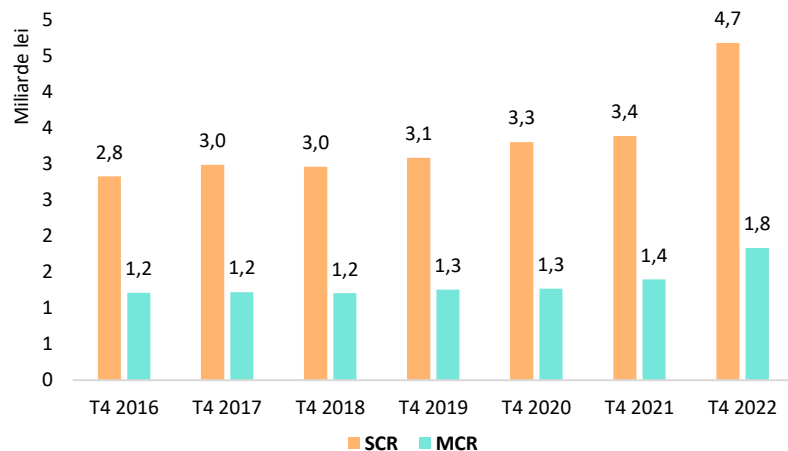
Indemnizații brute plătite (mld. lei)

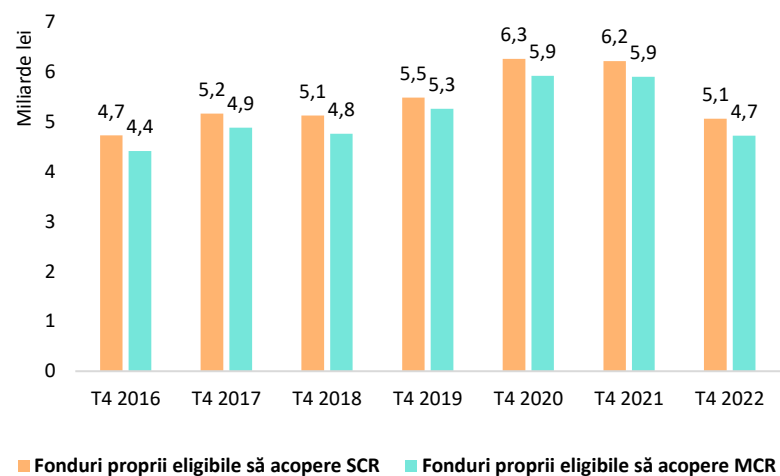
Sursa: ASF

Evoluția societăților de asigurare autorizate în România

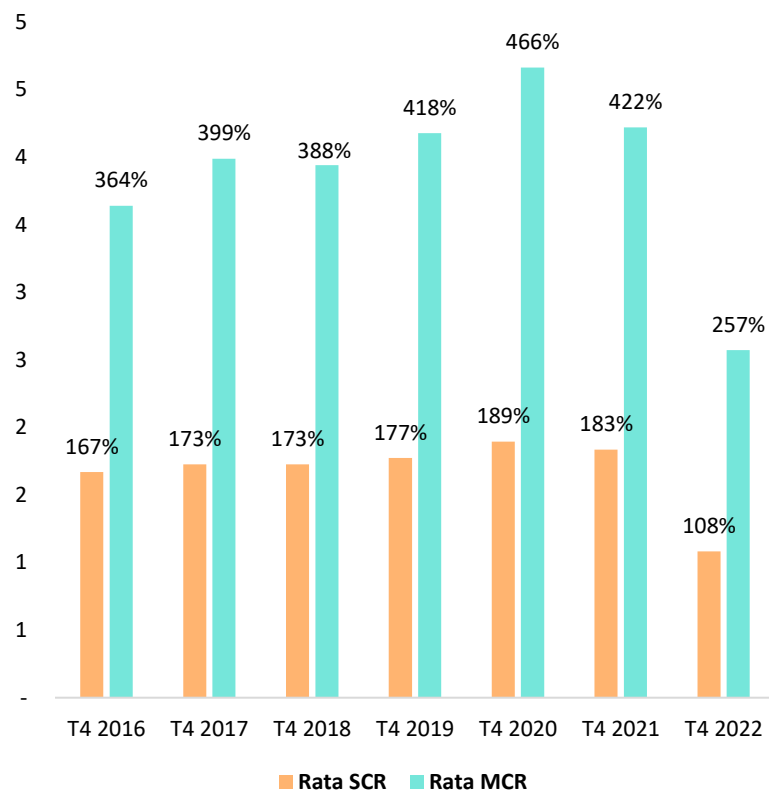
Evoluția cerințelor de capital (SCR și MCR – mld. lei)

Evoluția fondurilor proprii eligibile să acopere SCR și a fondurilor proprii eligibile să acopere MCR (mld. lei)

Evoluția ratelor SCR și MCR

Rata SCR
Rata MCR

T4 2022 - Excl. Euroins Romania
165%
395%

Sursa: ASF; Pentru T4 2022 sunt incluse datele Euroins România conform ajustărilor ASF la 30.09.2022

Comunicate și publicații relevante ale instituțiilor financiare europene în aprilie 2023

ESMA	<ul style="list-style-type: none"> • <u>ESMA a publicat cea mai recentă ediție a buletinului informativ Spotlight on Markets.</u> • <u>Cele trei autorități europene de supraveghere (EBA, EIOPA și ESMA - ESAs) au publicat un document de consultare cu amendamente la regulamentul delegat al Regulamentului privind publicarea informațiilor referitoare la finanțarea durabilă (SFDR).</u> • <u>ESMA a publicat cea de-a treia ediție a raportului privind calitatea datelor în cadrul regimurilor de raportare prevăzute de Regulamentul privind infrastructura piețelor europene (EMIR) și de Regulamentul privind tranzacțiile de finanțare securitizată (SFTR).</u> • <u>ESMA a publicat raportul privind piața ratingurilor de credit din Uniunea Europeană (UE), care oferă pentru prima dată o imagine de ansamblu a ratingurilor de credit raportate către UE.</u> • <u>Cele trei autorități europene de supraveghere (EBA, EIOPA și ESMA - ESAs) au publicat Raportul Comitetului Comun, ediția de primăvară 2023, privind riscurile și vulnerabilitățile din sistemul financiar al UE.</u> • <u>ESMA a publicat rezultatele calculelor anuale de transparență pentru instrumentele financiare altele decât titlurile de capital, noua evaluare trimestrială a lichidității obligațiunilor și calculele trimestriale ale internalizatorilor sistematici în temeiul MiFID II și MiFIR.</u>
EIOPA	<ul style="list-style-type: none"> • <u>EIOPA a publicat rezultatele studiului comparativ privind modelarea riscului de piață și a riscului de credit în modelele interne pe baza datelor de la sfârșitul anului 2021.</u> • <u>EIOPA a publicat informații tehnice cu privire la structurile relevante ale termenelor ratelor dobânzilor fără risc (RFR) cu referire la sfârșitul lunii martie 2023.</u> • <u>EIOPA a publicat informațiile tehnice privind ajustarea simetrică a cerinței de capitaluri proprii pentru Solvabilitate II cu referire la sfârșitul lunii martie 2023.</u> • <u>EIOPA și Banca Centrală Europeană au publicat un document de discuție comun privind modalitățile de asigurare mai potrivite a gospodăriilor și companiilor din Uniunea Europeană împotriva catastrofelor naturale legate de climă, cum ar fi inundațiile sau incendiile.</u> • <u>EIOPA a publicat calculul ratei finale la termen (Ultimate Forward Rate - UFR) pentru 2024.</u>

Raportul reflectă cele mai recente date statistice disponibile, unele având caracter provizoriu și urmând a fi revizuite în edițiile ulterioare.

Frecvența cu care se actualizează informațiile din tabele și grafice este cea mai ridicată în cazul indicatorilor privind piețele bursiere, pentru indicatorii macroeconomici și cei privind fondurile de investiții și de pensii, majoritatea actualizărilor fiind lunare, în vreme ce pentru indicatorii pieței asigurărilor actualizările au loc, de regulă, trimestrial.